

Bölüm 5

YABANCI TERÖRİSTLER: BUMERANG ETKİSİ¹

Yunus Emre TANSÜ²

Özkan DEDE³

GİRİŞ

Ortadoğu'daki güvenlik istikrarsızlığı Dünyayı çok bilinmeyenli bir güvensizlik denklemiyle karşı karşıya getirdi. 2003'te Irak'ta 2011'de Suriye'de meydana gelen olaylar bu anlamıyla bir küresel güvenlik sorunu ortaya çıkardı. Böylesi bir ortamda dünyanın farklı yerlerinden çatışma bölgelerine savaşmak için ve başka amaçlarla gelen Yabancı Teröristler uluslararası kamuoyunun dikkatini çekti. Aslında savaşların ve bölgesel silahlı çatışmaların yaşandığı coğrafyalarda üçüncü ülkelerden savaşmak için buralara gelen radikallerin varlığı neredeyse terörizmin tarihi kadar eskidir. İçerisinde bulundukları yapının meşruluğuna ve giriştikleri hareket tarzına göre bunlar bazen gönüllü, bazen savaşçı, bazen de terörist olarak sınıflandırılmışlardır. Yakın dönem siyasi tarih incelendiğinde 1930'lu yıllarda İspanyol iç savaşında yer almış binlerce radikalle karşılaşılacaktır. Varlığı yüzyıllardır devam eden bu Yabancı Teröristler soğuk savaş dönemi vekalet savaşlarının vazgeçilmez unsurları olmalarına rağmen; fark edilebilirlikleri 1979'da Sovyetlerin Afganistan'ı işgaliyle birlikte bölgeye binlerce radikalın savaşmak için gelmesi sonucu olmuştur. Sonrasında ise binlerce Yabancı Terörist Bosna ve Çeçenistan'a geçerek faaliyetlerini bu bölgelerde devam ettirmiştir. 2001'e gelindiğinde El-Kaide'nin Amerika'nın kalbinde gerçekleştirmiş olduğu terör eylemi Yabancı Teröristlerin küresel anlamda dikkatleri üzerine çekmesine sebep olmuştur. Akabinde ABD'nin 2003'te Irak'ı işgal etmesiyle ortaya çıkan mezhepsel ayrışmalar (Şii-Sünni) günümüze kadar devam eden IŞİD'in temellerini atmıştır. Başta IŞİD, sonrasında da onunla savaştığı gerekçesiyle Batılı ülkeler tarafından desteklenen PYD/YPG/PKK terör örgütü ile bu Yabancı Teröristler farklı bir formasyon kazanmıştır. Yabancı Teröristler konusunun ciddi anlamda incelendiği Batılı ülkelerin kavrama ilişkin yaklaşımları ise bu terörist unsurların çatışma bölgelerinden

¹ Bu metin, 7-8 Şubat 2020 Gaziantep/TURKEY, UMTEB 9. Uluslararası Mesleki ve Teknik Bilimler Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç.Dr. Gaziantep Üniversitesi, ytansu@gmail.com

³ Öğr. Gör. Kilis Yedi Aralık Üniversitesi, ozkan.dede@hotmail.com

kaçınılmaz görülmektedir. Zira bu unsurların geldikleri ülkelere geri dönmesi durumunda yaşam tarzı bakımından IŞİD militanları gibi belirgin olmadıklarından ayırt edilmeleri daha zordur. “Bumerang Etkisi” dediğimiz bu olay terörün çıktığı ele geri dönmesini ifade etmektedir. Bu kapsamda yapılması gereken şey Amerika ve Avrupa’nın terör örgütü PYD/YPG/PKK’ya verdiği lojistik ve stratejik desteği kesip Yabancı Teröristlerle mücadele konusunda Türkiye’nin yanında yer almasıdır. Çünkü bilinmelidir ki Batı’nın güvenliği Türkiye’nin güvenliğinden geçer. Gelenen nokta itibarıyla Yabancı Teröristler sorununun tüm Dünya’yı ilgilendiren bir güvenlik problemi olduğu ortadadır. Bu da ancak karşılıklı bilgi/istihbarat paylaşımı ve disiplinler arası koordinasyon ve uluslararası iş birliği ile aşılabılır. Özünde bu çalışma Batılı karar alıcılara tavsiye niteliğinde olup, Yabancı Teröristlerle mücadele kapsamında konuyla ilgili bir samimiyet kazandırma amacıyla oluşturulmuştur.

KAYNAKLAR

1. Akdaş, T.(2017). BM’nin Çarpıcı “Suriye’deki Yabancı Terörist Savaşçı” Raporu,(Erişim Tarihi:03.01.2020<https://www.stratejikortak.com/2017/09/birlesmis-milletler-suriyedeki-yabancı-terorist-savasci-olgusunu-anlamayi-genisletmek-raporu.html>)
2. Bayraklı, E., Yalçın, H.B., Yeşiltaş, M.(2019). Avrupa’da PKK Yapılanması, SETA, İstanbul.
3. Bural, E.B.(2017). Pkk/Pyd’nin Yabancı Teröristleri. (Erişim Tarihi:08.01.2020 <https://21yyte.org/tr/merkezler/islevsel-arastirma-merkezleri/terorizm-ve-terorizmle-mucadele/pkkpyd-nin-yabancı-teroristleri>).
4. Demir, H.(2015). Yabancı Savaşçılar ve Homegrown Teröristler, TEPAV, (Erişim Tarihi: 06.01.2020 www.tepav.org.tr).
5. Demir, H.(2019). Terörist Göçü: PKK ve Yabancı Savaşçılar, TEPAV (Erişim Tarihi: 06.01.2020 , www.tepav.org.tr).
6. Duygulu, Ş.(2019). Dönüşen Savaşların Değişen Araçlar, SETA, İstanbul.
7. Erkmen, S.(2019). Işid Sona Geldi: Ya Yabancı Savaşçılar Sorunu? (Erişim Tarihi:08.01.2020 <https://fikirturu.com/2019/08/02/isid-sona-geldi-ya-yabancı-savascilar-sorunu/>).
8. Kasap, S.(2018). Terör Örgütü PYD/YPG’nin Yabancı Teröristleri, Ankara. (Erişim Tarihi: 06.01.2020 [https://www.aa.com.tr/tr/dunya/teror-orgutu-pyd-ypgnin-yabancı-teroristleri-ri/1077150](https://www.aa.com.tr/tr/dunya/teror-orgutu-pyd-ypgnin-yabancı-teroristleri/1077150))
9. Orton, H.(2017). The Forgotten Foreign Fighters: The PKK in Syria, *The Henry Jackson Society*, London.
10. Şen, Y. F.(2018). Radikalleşme, şiddet ve terörizm: Yabancı Terörist Savaşçılar, *Polis Akademisi Yayınları*. Ankara.
11. Türkiye’nin DEAŞ ile Mücadelesi, (2017). *İç İşleri Bakanlığı*, Ankara.
12. Yalçınkaya, H.(2017). IŞİD’İN YABANCI SAVAŞÇILARI VE YARATTIĞI TEHDİT: TÜRKİYE’NİN TECRÜBESİ (2014-2016), ORSAM, Rapor No:210, Ankara.
13. BM Güvenlik Konseyi 2178 sayılı kararı(2014). paragraf 8. (Erişim Tarihi:03.01.2020
14. [https://undocs.org/S/RES/2178%20\(2014\)_2178_2014_EN.pdf](https://undocs.org/S/RES/2178%20(2014)_2178_2014_EN.pdf)).
15. (Erişim Tarihi:07.01.2020 <https://komungucu4.com/>)